

Tupe või emaka allavaje kirurgiline korrigeerimine ehk vaagnapõhja rekonstruktiivne operatsioon proteesvõrguga

Tupe või emaka allavajet ehk vaagna elundite prolapsi nimetatakse ka günekoloogiliseks songaks. Günekoloogilise songa korral vajuvad vaagnapõhja organid (emakas, põis, pärasool või tupe osad) normaalasendist allapoole. Muutused vaagnapõhja toestruktuurides, lihastes ja sidekoes viivad vaagnapõhja allavaje väljakujunemisele. Põhjuseks võivad olla enamasti üleminekuiga ja östrogeenisalduse vähenemine organismis, samuti lihas- ja sidekoe atroofia, vaagnapõhja mehaaniline trauma sünnitusel, pidev kõhuõõne siserõhu tõus kroonilise kõha, kõhukinnisuse või ülekaalu korral ning raske füüsiline töö.

Vaagnapõhja korrigeeriv operatsioon tehakse, kui emaka või tupe allavaje põhjustab patsiendile vaevusi: valu, ebamugavust, urineerimistakistust, korduvaid uroinfektsioone.

Operatsioonipäeva hommikul ei tohi süüa ega juua.

Operatsiooni kirjeldus

Operatsioonil kasutatakse vaagnapõhja allavaje korrigeerimiseks spetsiaalset proteesvõrku. Võrk paigaldatakse tuppe tehtud haava kaudu vaagnapõhja. Väikesed lisahaavad tehakse kubeme või tuharate piirkonda. Operatsiooni käigus nihutab kirurg proteesvõrgu abil patsiendi allavajunud organid õigesse asendisse tagasi.

Operatsioonijärgne aeg

Õmblusniidid sulavad ega vaja eemaldamist. Lõikuse ootuspärane ja kauakestev tulemus sõltub operatsioonijärgse range režiimi järgimisest. Operatsiooni eel ja ka järel määrab arst patsiendile lokaalset östrogeeni paranemise soodustamiseks. Vaagnapõhja proteesvõrgu kokkukasvamiseks patsiendi kudede ja toetusfunktsiooni tekkimiseks kulub kaks kuud. Nende kahe kuu ajal tuleb täielikult vältida igasugust füüsilist pingutust, seksuaalelu, tampoonide kasutamist, suplemist, vannis käimist ja sporti. Kõhukinnisuse korral tuleb korrigeerida dieeti ja vajaduse korral kasutada lahtisteid. Üle 5 kg raskuste tõstmine ei ole enam lubatud. Operatsioonijärgse valu leevendamiseks võib kasutada valuvaigisteid.

Operatsiooni tüsistused

Ükski kirurgiline vahelesegamine ei ole riskivaba ning ka selle lõikuse korral võivad tekkida tüsistused: vaagna veresoonte vigastused, hematoomid, närvikahjustused, põie- ja soolevigastused. Operatsiooni järel võivad tekkida põletik, süvaveeni tromboos, urineerimishäired või uriinipidamatus, seksuaalelu valulikkus, jalavalu. Harvadel juhtudel võib proteesvõrgust tekkida tupe limaskesta erosioon, mis põhjustab valu.

Tüsistuste tekkimisel võib olukord nõuda korduvaid operatsioone ja pikaajalist seksuaalelu vältimist.

Temperatuuri tõusul 38 °C-ni, samuti tugeva kõhu- või seljavalu korral tuleb kindlasti pöörduda naistekliiniku valvetuppa, mis on avatud ööpäev läbi, või helistada valvearstile telefonil 6207234.

Valuvaigistitena võib kodus kasutada paratsetamooli või ibuprofeeni

Günekoloogilises kontrollis tuleb edaspidi käia kord aastas.